

LAPLAND

Above Ordinary

Lausunto Lapin liitto Tommi Lepojärvi

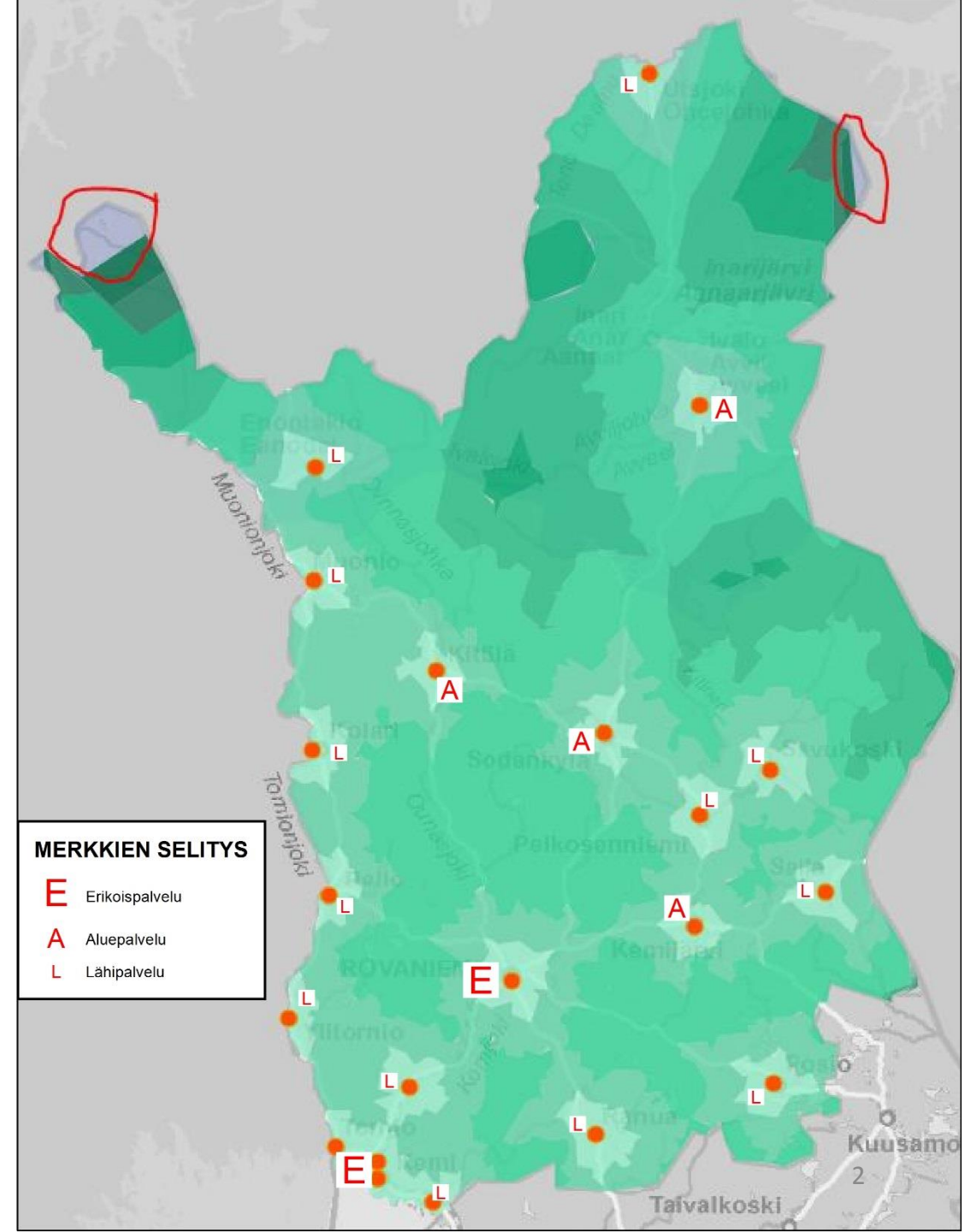
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
31.5.2017

Lapin Sote-mallin palveluverkko - tavoitemalli palveluiden jaosta lähi-, alue- ja erikoispalveluihin

Kuntakeskuksissa tuotettavien palveluiden saavutettavuus todellisella kulkemisajalla mitaten 15, 30, 60, 90, 120, 150 ja 180 minuutin etäisyyksillä.

E-taso sisältää myös A- ja L-tasojen palveluvalikon. A-taso sisältää myös L-tason palveluvalikon.

Integraatiota on tavoiteltava paitsi eri sosiaali- ja terveyspalveluiden välillä niin myös eri tasojen (E, A, L) välillä.

Erikoissairaanhoidon järjestäminen Lapin maakunnassa

Lapin ja Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirien väliset työnjako-neuvottelut kariutuivat maaliskuussa 2017, mikä antoi lisää vauhtia Länsi-Pohjan alueen kuntien yhteisyrityksen kilpailuttamiselle, joka sisältää myös ei-valinnanvapauden piirissä olevia erikoissairaanhoidon palveluita.

Lapin sote-valmistelun Poliittinen ohjausryhmä päätti 5.4.2017

- nimetä työryhmän, jonka tehtävänä on tehdä esitys erikoissairaanhoidon työnjaosta sote-järjestämisuunnitelmaan sekä
- kuvata mitä lainsäädännöstä ja rahoituksesta tulevia reunaehtoja erikoissairaanhoidon työnjaolle on tiedossa ja mitä avoimena.

Yksityisen palvelun tuottajan kanssa tehtävät sopimukset - porsaanreikä

Irtisanomisehto on sisällytettävä sellaisiin yksityisen palvelujen tuottajan kanssa tehtäviin sopimuksiin:

- jotka kunta tai kuntayhtymä tekee 1.7.2016 - 31.12.2018 välisenä aikana
- joiden ennakoitu arvo sopimuskauden aikana ylittää 50 prosenttia kyseisen kunnan tai kuntayhtymän järjestämisvastuulla olevista sosiaali- ja terveydenhuollon vuosittaisista käyttötalousmenoista.
- joiden sopimuskausi on vähintään viisi vuotta

Kaikkien edellä mainittujen edellytysten on täyttyttävä saman sopimuksen kohdalla, jotta velvoite irtisanomisehtoon on olemassa.

(STM:n ohje Kuntien ja kuntayhtymien oikeustoimien rajoittaminen sosiaali- ja terveydenhuollossa).

Vahingonkorvausvastuu

Maakunnalle ei siirtyisi vahingonkorvausvastuuta tai muuta sopimuksen päättämiseen liittyvää vastuuta sellaisista sopimuksista, jotka kunta solmii voimaannapolain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen kuin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy maakunnalle.

Säännöksen tarkoituksena on ehkäistä tilanteita, joissa kunta käytännössä sitoisi maakunnan pitkäaikaisiin, ehkä maakunnan kannalta epätoivottaviin sitoumuksiin tilanteessa, jossa on jo varmuus siitä, että järjestämisvastuu tulee siirtymään maakunnalle.

(Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi § 22 sivu 520).

Yhteisyritysten sopimukset

Terveysalan isot yritykset ovat tarjonneet palvelusopimus- ja osakassopimusmalleja, joissa kunnan tai kuntayhtymän sijaan yhteisyrityksen sopimusosapuoleksi tulevan maakunnan käsiä ollaan sitomassa vuosikausiksi.

Yhteisyrityksiin suunnitellaan siirrettävän palvelutuotantoa määräaikaaisella liikkeenluovutuksella ilman kauppasummaa. Terveysalan yritykset ovat samoissa yhteyksissä tarjoutuneen ostamaan kuntien sote-kiinteistöjä. Sopimusten ehtoina on ollut pitkät palveluiden tuottamisen sopimussajat, sitovat sopimusehdot ja kuntien sitoutuminen palveluiden kulujen kattamiseen vuosisopimushinnoin tai palvelusetelein. Ehdot on pyritty saamaan sitovasti koskemaan myös kunnan sijaan sopimusosapuoleksi mahdollisesti tulevaa maakuntaa.

Yhteisyritysten sopimukset

Sopimusehdoilla pyritään sitomaan jopa sellaista tulevaisuuden lainsäädäntöä, josta ei vielä ole minkäänlaista tietoa:

Sopimuksen päättämiskorvaus

...

Jos xxxxx kunta tai sen sijaan tullut taho kuitenkin irtisanoo tai purkaa tämän sopimuksen päättymään vastoin sopimuksen määräyksiä ennen sopimuskauden loppua, xxxxxx kunta tai sen sijaan tullut taho maksaa palveluntuottajalle alla yksilöidyn päättämiskorvauksen sopimuksen ennenaikaisesta päättämisestä. **Päättämiskorvauksen suuruus on 10 % palvelusopimuksen päättymishetkellä voimassa olevasta kokonaisvuosihinnasta kultakin sopimuksen päättymispäivänä jäljellä olevalta alkavalta sopimusvuodelta.**

...

Yllä määriteltyä sopimussakkoa **sovelletaan myös siinä tilanteessa, että lailla säädettäisiin siitä, että xxxxxx kunnan sijaan esimerkiksi sote-uudistuksen myötä tulleella järjestämistaholla täytyy olla oikeus irtisanoa tämä sopimus.**

Seuraukset maakunnan soten kannalta?

Kuntien tavoitteina on liikkeenluovutuksilla ja niihin liittyvillä kiinteistökaupoilla minimoida riskit kiinteistöjen tyhjilleen jäämisen varalta ja varmistaa palveluiden pysyminen pitkällä sopimusajalla vuosien ajaksi sekä turvata sote-työpaikat alueellaan.

Tilanne on sekava, erityisesti ei-valinnanvapauden piirissä olevien palveluiden osalta, ja voi johtaa ongelmiin ja juridisiin selvityksiin maakuntien aloittaessa toimintansa. Olisiko yllätys, jos sopimusten sitovuutta ja sopimuksia solmineiden viranomaisen toiminnan asianmukaisuutta tullaan tuolloin arvioimaan.

Uuden maakunnan ja sote-uudistusten keskeisten tavoitteiden kannalta tilanne voi johtaa siihen, että maakunnan lähtötilanne muodostuu raskaaksi ja palvelut vaikeasti uudistettavaksi.

Maakunnalla on kuitenkin käytännössä kuntien kanssa samat asukkaat, asiakkaat ja veronmaksajat, joiden kannalta kuntien edunvalvonta voi soten osalta muuttua osaoptimoinniksi?

Valtion/lainsäätäjän toimenpiteet & yleensä ratkaisumallit?

- nk. Valinnanvapauslain 95 §
- ...
- ...
- ...

LAPLAND
Above Ordinary

TL Lapin liitto

31.5.2017

lapinsotesavotta.fi
lapinmaakunta.fi
alueuudistus.fi

